

Rødt Nytt

GRATISAVISA TIL RØDT Nr. 8 2012

Streiker for pensjon: **Støtt streiken ved kommersielle sykehjem!**

Foto: Anja Rolland.

Returadresse: Rødt
Osterhaus' gate 27
0183 Oslo

Folkevalgkampanje:

Krever skikkelig lønn og villkår ved anbud

Foto: Ruben Fagereng/CC.

Foto: Genbass/CC.

Arbeidslivsforskning: **Hva gjør egentlig kontordamene?**

LEDER:

“Omsorg er for viktig til å overlates til Norlandia.” BJØRNAR MOXNES, LEDER I RØDT

GLOBALISERINGSKONFERANSEN:

“Venstresida må diskutere alternativer til dagens kapitalistiske økonomi.” SEHER AYDAR, LEDER I RØD UNGDOM

Bjørnar Moxnes
b.moxnes@roedt.no
Leder i Rødt

En streik for likebehandling

LEDER

Adecco-skandalen var et isolert uhell, sier borgerlige partier i forsvar for kommersiell eldreomsorg. De glemmer å nevne at fjorårets granskning av Oslos kommersielle sykehjem viste at fem av seks av dem bryter arbeidsmiljøloven. Nå vil byrådet ha åtte nye sykehjem på anbud.

Hva handler kommersialisering av velferden om? Se for deg at arbeidsplassen din får ny eier. Du fortsetter å gjøre den samme jobben. Kollegaene er de samme. Bygningen er den samme. Forskjellen er at lønna kuttes med 40.000 i året og at du taper flere hundre tusen kroner i pensjon, mens eierne plasserer overskuddet på Cayman Islands.

De færreste ville godtatt dette. Minst av alt Oslos høytlønte byråder. Men det er de som anbudsutsetter sykehjemmene. Støttet av Frp sørger de for sosial dumping av omsorgsarbeideres lønn og pensjon. Nå har ansatte på de kommersielle sykehjemmene fått nok. De krever samme lønn og pensjon som kollegaene sine på de kommunale sykehjemmene. Kravet er selvsagt. Hvorfor skal ikke folk som gjør nøyaktig samme jobb få samme lønn og pensjon? Men NHO Service sier nei. De representerer nemlig kommersielle storselskaper som Norlandia, Attendo og Adecco. De driver big business innen eldreomsorg. Jo mer de skviser lønns- og pensjonskostnadene, desto billigere blir anbudene.

Vi kommer til å trenge 40.000 flere helsearbeidere i Norge i 2030. I stedet for å ødelegge arbeidsvilkårene gjennom privatisering, må vi modernisere dem: Vi må gi folk rett til heltid, slik at de slipper uverdige små stillingsbrøker. Vi må sikre et skikkelig lønnsloft for pleierne, og vi må satse på kvalitet og kompetanse som gjør at disse viktige arbeidsplassene blir attraktive arbeidsplasser. Og så må vi stanse selskapene som tjener seg rike på å presse ned lønna og pensjonen til de ansatte.

Omsorgsarbeidere står høyt i kurs, men prises lavt. Begynnerlønna i kommunen for en av samfunnets viktigste jobber er alt for lav. NHO Service syns det får holde med enda mindre. De streikende trenger vår støtte. Omsorg er for viktig til å overlates til Norlandia og co.

Rødt Nytt

Redaktør:
Brage Aronsen
brage@roedt.no

E-post:
roedt@roedt.no

Telefon: 22 98 90 50
Konto: 7874 05 56478

ISSN: 1504-7660 (avis)
1504-7679 (pdf)
Trykkeri: Nr1Trykk

Utgiver: Rødt
Osterhaus' gate 27
0183 Oslo

Arbeidsliv: Rødt vil gå private leverandører til det offentlige etter i sømmene. Foto: Janne Moren/CC.

ARBEIDSLIV

Brage Aronsen brage@roedt.no

Rødt starter den lange valgkampen med en kampanje mot sosial dumping i offentlig regi. Fra Tromsø i nord til Kristiansand i sør vil partiets folkevalgte reise krav om at kommunene overholder internasjonale regler om lønns- og arbeidsvilkår.

– De folkevalgte har et direkte ansvar overfor alle som jobber på oppdrag for det offentlige. Vi ønsker å ansvarliggjøre politikerne og sørge for at avtaler Norge har forpliktet seg til for å motvirke sosial dumping overholdes, og at de som jobber på oppdrag av det offentlige har samme villkår som offentlig ansatte, sier partisekretær Mari Eifring.

– Kampanjen tar utgangspunkt i ILO 94-konvensjonen på den ene sida og pensjonskampen på den andre. ILO 94 slår fast at de som leverer tjenester eller tar på seg bygge- eller anleggsarbeid for det offentlige, må garantere de ansatte lønn og arbeidsvilkår på nivå med gjeldende tariffavtale i bransjen. Dette gjelder også arbeid som utføres av underleverandører, forklarer Joachim Espe, faglig leder i Rødt.

Pensjonskrav ved offentlig anbud

– Spørsmålet om pensjon er særlig aktuelt i lys av den pågående streiken ved de kommersielle sykehjemmene. Der ansatte på offentlig sykehjem får pensjon på 17-18 % av den samla lønnskostnaden i pensjon, betaler de private aktørene langt mindre.

– Den billigste, lovlige ordninga med obligatorisk tjenestepensjon koster arbeidsgiveren usle 2% av lønnsutgiftene. Da Rødt i februar 2010 spurte Norlandia Care, som blant annet driver Oppsalhjemmet og Risenga sykehjem, om deres pensjonsutgifter svarte selskapet at det er en forretningshemmelighet.

– Regjeringa har forpliktet seg til å overholde ILO 94. Likevel vet vi om talløse eksempler på at private aktører som leverer tjenester til det offentlige lønner sine ansatte langt under det som er tarifflønn i bransjen. Streiken ved de kommersielle sykehjemmene viser at problemet også gjelder pensjon. Vårt mål er å komme slik sosial dumping i offentlig regi til livs.

Presses fra EU-hold

ILO 94-konvensjonens skjebne i Norge er i skrivende stund usikker. EUs overvåkningsorgan ESA har reist sak mot Norge rundt norsk praktisering av konvensjonen. Arbeidsminister Hanne Bjurstrøm har foreløpig avvist klagen

Industripolitikk som klimatiltak

KLIMA OG NÆRING

Magne Hagesæter magne@roedt.no

Raudts konferanse om klima og næring syner at det er mogleg å danne nye alliansar mellom fagbevegelsen og miljøbevegelsen.

– Vi har mellom anna sett på moglegheitene til å heller eksportere krafta som data - bits og bytes. Ein veksande del av verdas klimautslepp er oppbevaring av data. Dette vil vere høgteknologiske distriktsarbeidsplassar. Til dømes kan gamle nedlagte gruver nyttast som dette. Gruver har ein stabilt kjølig temperatur. Dermed treng ein mindre energi til nedkjøling av dataparken, seier Lars Haltbrekken, leiar av Norges Naturvernforbund.

– Regjeringa viser ingen vilje til å styre. Det statlige eiedomsselskapet Entra har planar om å bygge nye datalager utanfor Lillestrøm. Eit toppmoderne prosjekt, men ei meningslaus plassering. Vi står framfor ei auking i kraftbehovet i denne regionen, og difor vil det vere lurt å legge dette utanfor, til dømes i Sulithjelma i Fauske eller Sogn og Fjordane der det er kraftoverskot. Dette ville redusert behovet for nye kraftlinjer, i tillegg til å redusere sjølve forbruket. Det er ingen vilje til å styre nye kraftforbrukarar der vi vil ha dei, seier han.

– Det vert delt ut stadig fleire lissensar for oljeboring, meir enn nokon gong, og så langt nord som mogleg. Dette øydelegg for satsinga på fornybar energi; alle våre kloke hovuder går til petroleumsnæringa, ikkje til forskning på fornybar energi.

– Regjeringa må tenke på kva industri ein skal

og saken kan dermed komme opp for EFTA-domstolen.

– Den internasjonale arbeidsorganisasjonen, ILO, er en del av FN-apparatet. Det er derfor ingen grunn til at ESA eller EFTA-domstolen skal kunne overprøve Norges praktisering av ILOs konvensjoner, sier Espe.

– Det er i saker som dette vi ser hva slags betydelige inngrep EØS-avtalen medfører i norsk arbeidsliv. Dersom ESA vinner fram i EFTA-domstolen vil det ytterligere aktualisere behovet for at Norge trer ut av EØS-avtalen.

Mange brudd

– I 2010 vedtok regjeringa, etter påtrykk fra ESA, å begrense forskriften til bransjer der man mente faren for sosial dumping var særlig stor, og hvor det i dag er allmenngjorte tariffavtaler. Vi ser ingen grunn til å begrense forskriften til utvalgte sektorer. Rødt mener alle landets kommuner og fylker må stille krav i forhold til lønn, pensjon og arbeidsvilkår til alle som leverer tjenester til det offentlige, sier Espe.

– Vi kjenner til så mange tilfeller i for eksempel bygg og anlegg eller i helse- og omsorgsbransjen der ansatte lønnes under gjeldende tariff, at vi mener det er nødvendig at kommunene og fylkene går etter i sømmene. Allmenngjorte tariffavtaler er dessverre ingen garanti mot sosial dumping og

Faglig leder i Rødt: Joachim Espe. Foto: Brage Aronsen.

ulovlige kontrakter.

– Vi har liten tiltro til at høyrestyrte kommuner er spesielt opptatt av å ivareta disse rettighetene og vi vil derfor ta kontakt med lokale LO-avdelinger for å få hjelp til å avdekke brudd på ILO 94-konvensjonen, skyter Eifring inn.

– Kampanjen tar sikte på både å sjekke at dagens regler faktisk blir fulgt, samt å utvide regelverket og sørge for like rettigheter for alle som jobber for å holde hjula i velferdsstaten i gang. Vi ser fram til å trappe opp samarbeidet med fagbevegelsen i kampen for et anstendig arbeidsliv i Norge, sier Eifring.

ha om 15 til 20 år, seier leiar i Industri Energi sitt ungdomsutval Ann Ørjebu.

– Dei må tørre å investere i forskning på kva som fungerer som fornybar energi. Vindkraft, bølgekraft, tidevannskraft eller andre energiformar. Den norske geografien gjer oss eit godt utgangspunkt. Her er det viktig at fagarbeidarane og folk som jobber i bedriftene må få vere med. Arbeidsfolka må med, ikkje berre dei med teoretisk ballast. Til no har det vore mange utval med politikarar og ikkje arbeidsfolk, og det er alt for dårlig, seier ho.

– Nedlegging av fornybarindustri-arbeidsplassar er i alle fall ikkje svaret på utfordringa.

Det er trist at ein ikkje tenker samfunnsøkonomisk og berger bedrifter som REC. Alt er marknadsstyrt og politikarane og bedriftane tenker ikkje på kva som er samfunnsmessig fornuftig. Politikarane blir styrt av rådgjevarar som ikkje tenker på anna enn profit, seier Ørjebu.

Industri Energi: Ann Ørjebu. Foto: Cmc/Industri Energi.

Naturvernforbundet: Lars Haltbrekken. Foto: Naturvernforbundet.

RØDT Norge RUNDT

OSLO:

Vil klasse-skiller til livs

Rødt ønsker å begrense rentefradraget på boliglån. I tillegg vil partiet ha mer eiendomsskatt, men at den skal ha en sosial profil med store bunnfradrag.

– Alle vet at den ekstreme veksten i gjeld og boligpriser er farlig på sikt. I tillegg oppstår det et stort skille mellom dem som står utenfor markedet og dem som er på innsiden, sier Rødt-leider Bjørnar Moxnes til Aftenposten.

STAVANGER:

Foreslår leksefri skole

Rødt vil teste ut leksefri skole i Stavanger, og rektor ved Madlamark skole, Sven Fandrem er villig til å være med på forsøket.

– Det Rødt vil til livs, er den typen lekser hvor du får «les side ditt og datt» og «gjør oppgave en til ti». De elevene som allerede gjør det dårlig, blir dårligere av denne typen lekser, fordi de ofte havner bakpå sammenlignet med andre elever, sier bystyreprerentant Truls Drageset Dyldland til NRK Rogaland.

OPPLAND:

– Bløffer om dampledning

Kommunestyreprerentant Finn Olav Rolijordet sier til Oppland Arbeiderblad at Eidsiva bløffer om en dampledning for å få lov å bygge fjernvarmeanlegg i Kallerudlia.

– Eidsiva kan ikke si at dampledningen ikke blir bygget, for den er et premiss for konsesjonen. De vil komme i gang med byggingen av fjernvarmeanlegget før de sier noe. Dette er et spill.

OSLO:

Vil ha skoledebatt

Både AUF og Krfu har signalisert at de vil skrinlegge de tradisjonelle skoledebattene i forbindelse med valgkampen. Det liker RU-leider Seher Aydar dårlig.

– Krfu tar til ordet for en kjedeligere skolevalgkamp. Det er viktig at politikk ikke bare er for spesielt interesserte. Valgdeltakelsen gikk faktisk litt ned fra 2009 til 2011 når man erstattet skoledebattene med valgtorg, sier Aydar til Dagbladet.

Handel og Kontor: LOs tredje største forbund har landsmøte 15. - 19. september. Foto: Jøkke Fjeldstad.

EØS-motstanden øker i LO

EØS

Fredrik V. Sand fredrik@roedt.no

Flere toneangivende LO-forbund diskuterer EØS-avtalen foran LO-kongressen i mai neste år. På landsmøtet i Handel og Kontor er det stilt flere forslag om å si opp hele EØS-avtalen.

15. september åpnet Handel og Kontor sitt 33. ordinære landsmøte i Stjørdal. Handel og Kontor er LOs tredje største forbund. Landsmøtet skal blant annet behandle forbundets faglige og politiske mål for de neste fire årene. I likhet med flere andre LO-forbund står også EØS-debatten høyt på agendaen

I sin åpningstale påpekte avtroppende leder Sture Arntzen at EØS-avtalen ikke var ment å svekke arbeidstakeres innflytelse. «Vi kan aldri la EØS-avtalen bli et motiv og argument for ikke å sikre et anstendig arbeidsliv, eller å trekke den norske velferden nedover og nedover i konkurransens navn,» poengterte Arntzen.

Jo Skårderud, medlem av Rødts faglige utvalg og redaktør for debattnettstedet fagrørsla.no, mener EØS-debatten på HK-landsmøtet er viktig for debatten i fagbevegelsen for øvrig og hva slags vedtak som blir mulig å få til på LO-kongressen.

– EØS-avtalens framtid er et tema som går igjen i de innkomne forslagene fra flere av forbundets regioner. Region Øst har stilt forslag om å si opp EØS-avtalen, og forhandle fram andre tilknytningsformer til EU. Region Midt-Norges forslag sier at Handel og Kontor skal arbeide for at EØS-avtalen erstattes med en frihandelsavtale. Region Nord-Norge foreslår å avvike EØS-avtalen, forteller Jo Skårderud.

– Disse tre regionene er også Handel og Kontors største regioner og de har 103 av 250 representanter på landsmøtet, men representantene er ikke bundet til å stemme for regionenes innsendte forslag. Forbundsstyret har innstilt på å avvise forslagene, kun en styrerepresentant har valgt å stemme mot innstillingen.

Forbundene EL & IT Forbundet og Postkom har tidligere vedtatt at de ønsker at arbeidslivet og faglige rettigheter unntas EØS-avtalen. Skårderud tror dette alternativet også kan komme opp hos Handel og Kontor.

– Uavhengig av hva HK-landsmøtet vedtar, er de innkomne forslagene et tegn på en viktig holdningsendring i norsk fagbevegelse. Det viser også at LO stadig har et potent grunnplan som ikke har tenkt til å la byråkratene i Brussel overstyre norsk arbeidslivspolitik.

– Det er fagbevegelsen som kommer til å føre an i EØS-kampen de kommende årene. Vi skal huske på at det var LO-kongressen som banet vei for det første norske vetoet mot et EU-direktiv noensinne, nemlig postdirektivet. Så lenge EØS-avtalen fortsetter å gripe inn i norsk arbeidsliv og forringer faglige rettigheter, vil EØS-motstanden i LO bare vokse, avslutter Skårderud.

Streikevakt: God stemning blant streikevaktene ved Søreide sykehjem. Foto: Magne Hagesæter.

Streiker for pensjon

STREIK

Brage Aronsen brage@roedt.no

Magne Hagesæter magne@roedt.no

Et hundretalls medlemmer av Fagforbundet som arbeider på kommersielle sykehjem i Oslo, Akershus og Hordaland er i tatt ut i streik. De krever å få tariffesta de samme pensjonsrettighetene som ansatte ved kommunale sykehjem har. Det vil ikke arbeidsgiversida gi dem.

I slutten av august brøt meklingen mellom Fagforbundet og NHO sammen grunnet prinsipiell uenighet om pensjonsrettigheter. Fra onsdag 19. september vil totalt 173 medlemmer være i streik. Per Egil Johansen, 1. nestleder i Fagforbundet Sykehjemsetatens Fagforening, forsikrer om at de er beredt til å streike lenge.

– Ansatte i offentlig sektor har offentlig tjenestepensjon hvor tillitsvalgte, fagforeningene og forbundene har påvirkningskraft. Ansatte i ideell sektor har pensjonsordning på lik linje med offentlig sektor, og sykepleierne har lovfestet pensjonsordning. Da står du igjen med en liten gruppe ansatte i sykehjemssektoren som blir stående med en innskuddsbasert pensjonsordning hvor differansen vil være opp i mot 70.000 i året ved 30 års medlemskap i pensjonsordningen. Innskuddsbaserte ordninger bygger på en innbetaling mellom 2-5 %. Dette er ikke en god «sparing» og rammer lavtlønnsguppene spesielt hardt, sier Johansen til Rødt Nytt.

– I dag har tillitsvalgte og ansatte liten eller ingen oversikt over pensjonsordningen sin. Tariffestet pensjonsordning hindrer arbeidsgiver i å gjøre hva de vil med ordningene, og sikrer tillitsvalgte innflytelse og påvirkning.

– Streiken kan forhåpentligvis føre til økt bevissthet om hvor viktig pensjon er. Pensjonsopptjeningen starter den dagen du begynner å jobbe, og avsluttes den dagen du blir pensjonist. Fokuset på pensjonsordningene vil forhåpentligvis gjøre at engasjementet rundt dette spørsmålet øker, sier Johansen.

Frykter mer konkurranseutsetting

I Hordaland er 44 medlemmer tatt ut i streik på fire sykehjem. Rødt Nytt har besøkt de streikende på Søreide sykehjem der 13 er tatt ut i streik.

– Streiken har nå pågått i over tre uker, den

Streikeleder: Anne Karin Nielsen. Foto: Magne Hagesæter.

lengste i Fagforbundets historie. Men om vi må kan vi stå på mye lengre, sier Anne Karin Nielsen, streikeleder og leder i Fagforbundet Fana til Rødt Nytt.

– Vi krever å få samme pensjon som de ansatte i KS, da i tillegg til kronetillegget, sier hun og viser til at både KS og Sykepleierforbundet har oppnådd ei lovfesta pensjonsordning.

– Vi forstår ikke NHO sin avvisning. Hvis de mener vi har like gode villkår, kan de like godt tariffeste det, sier hun.

– Aleris driver bare et knippe sykehjem i Oslo og på Vestlandet, men det er venta at flere sykehjem blir konkurranseutsatt og at Aleris kommer til å bli mye større. Slik sett er denne kampen veldig viktig for tusenvis av framtidige arbeidstakere.

Villkår og kvalitet henger sammen

Rødt var tidlig ute med å støtte streiken ved de kommersielle sykehjemmene. Faglig leder i partiet, Joachim Espe, peker på at kvaliteten ved helse- og omsorgstjenester henger sammen med skikkelige lønns- og arbeidsvillkår.

– Rødt mener at et anstendig arbeidsliv og gode villkår er det beste virkemiddelet for å skape et godt tjenestetilbud. De som passer på våre gamle og syke er avhengige av trygghet i hverdagen sin, også økonomisk, sier faglig leder i Rødt, Joachim Espe.

– Hvis NHO og høyresida uforstyrret får gjøre om helsesektoren til deres egen pengebinge vil dette rasere arbeidsvilkåra for stadig flere arbeidere i helsesektoren, mens befolkninga ellers vil betale prisen i form av stadig dårligere helsetjenester.

Bryter stillheten: Vold og overgrep er et av flere tema på kvinnekongressen. Foto: YAY Micro.

Menns vold mot kvinner

KVINNEKONFERANSE

Maren Rismyhr maren@roedt.no

– Vi må tørre å snakke om vold og seksuelle overgrep! Støttesentrene mot incest og seksuelle overgrep sier at seksuelle overgrep skal snakkes i hjel – ikke ties i hjel. Jeg synes dette kan brukes på all vold mot kvinner. Men fortsatt er det slik at skam og skyld gjør at mange tier med hva de har opplevd, sier sosiolog Aud Karin Bjørn fra Tromsø.

Hun jobber for tida med sin doktoravhandling om unge overgripere – ungdom som begår seksuelle overgrep mot barn. Dette temaet vil hun snakke om på Kvinnekongressen i Oslo 11. november som tidsskriftet Rødt! står bak.

Har ikke år med offentlig likestillingsarbeid ført oss noe videre på dette området?

– Menns vold mot kvinner er et uttrykk for maktbalansen mellom menn og kvinner. Det er et stort samfunnsproblem at så mange kvinner og barn må leve med vold i hverdagen. I ytterste konsekvens kan det ende med drap. 148 kvinner er drept av partner eller ekspartner fra 1991 til 2010. Dette er skremmende og helt uakseptable tall. Ordet likestilling blir en hån.

– Like mange kvinner og barn må ty til krisesentrene i dag som for tjue år siden. Svimlende 47 tusen kvinner i løpet av disse åra. Over halvparten av dem har utviklet angst og depresjon. I fjor flyktet 1725 barn med mor til krisesenter. For også barna må leve i denne volden. Jeg bruker orda leve i volden – ikke være vitne til vold. Barna er ikke bare vitne til at mor blir slått. De lever et liv med konstant angst for voldsmannen, og lærer seg signaler for å gjenkjenne opptrappinga til volden. Ingen barn skulle oppleve slikt!

Må på dagsorden

I dag er over tusen kvinner i Norge på flukt på grunn av menns vold. Mange bor på hemmelig adresse og har fått navn og personopplysning slettet på grunn av mishandling. I den situasjonen blir vanlig livsutfoldelse vanskelig, om ikke umulig.

Hva mener du bør gjøres for at voldsutsatte kvinner og barn skal få bedre liv?

Sosiolog: Aud Karin Bjørn. Foto: Rune Akselvoll.

– At kvinner og barn får full beskyttelse, er aller viktigst. Samfunnet må sørge for at kvinnene får voldsalarm som virker og at besøksforbud blir overholdt. Og det må være den som utøver vold, ikke den som er utsatt for vold, som skal forlate hjemmet.

– Videre har kvinner og barn i volds- og overgrepssaker for dårlig rettsikkerhet. Bare en liten del av slike saker blir anmeldt, og av anmeldte saker er henleggelsesprosenten høy. Bare en av ti saker fører til domfellelse. Politiet og rettsvesenet trenger mer kunnskap og økt kompetanse når det gjelder vold mot kvinner.

– Samtidig må menn sette vold mot kvinner på sin dagsorden. Menn må være med å bekjempe volden. Vi vet at mange kvinner blir boende i voldelige forhold. Menn må få anledning til å jobbe med aggresjonen sin og lære å finne andre og mer fruktbare måter å få ut frustrasjon på. Slike tilbud trengs over hele landet.

Etter flere års arbeid innafor volds- og traumefeltet vet vi at du er blitt spesielt opptatt av barn og unge som begår seksuelle overgrep mot andre barn?

– Internasjonal forskning viser at dette er et omfattende problem. Europeiske undersøkelser har vist at 30 til 50 prosent av rapporterte seksuelle overgrep begås av barn og unge. Forskning på dømte voksne overgripere viser at over halvparten av dem debuterte med seksuell grenseoverskridende adferd før de fylte atten. Vi mangler norsk forskning, men i én undersøkelse om norske ungdommers holdninger og erfaringer knytta til seksuelle overgrep, oppga nesten halvparten av jentene at overgriperen var under tjue år. Men dette vil jeg komme tilbake til i innlegget mitt på Kvinnekongressen i Oslo i november, avslutter Aud Karin Bjørn.

Masterstudent: Siri Jensen. Foto: Gudmund Dalsbø.

Hva gjør egentlig «kontordamene»?

ARBEIDSLIV

Maren Rismyhr maren@roedt.no

Kvinnens kompetanse blir ofte usynliggjort og sett på som iboende kvinnelige egenskaper, som «tante» i barnehagen, «frøken» i barneskolen, «søster» på sykehus. Men hva med «kontordamene»?

Siri Jensen har studert kontorlig ansattes rolle:

– Uunnværlig, hjelpsom, velvillig. Slik omtales ofte en kontorlig ansatt, sier hun. Kontoransatte blir ofte sett på som noen som er tilstede for de andre yrkesgruppene. Særlig gjelder det der de jobber sammen med andre med høyere utdanning, for eksempel i helseforetak og undervisning. Det er få begreper for arbeidet som gjøres og kompetansen som kreves. Når noe går av seg selv, er det nok en kontoransatt som gjør det er tittelen på masteroppgava mi. Jeg har sett på hva som ligger i det usynliggjorte arbeidet. Min undersøkelse gjelder psykisk helsevern, men jeg mener funnene er overførbare.

Hva fant du?

– Tradisjonelt blir kontoransattes arbeid forstått som en støttefunksjon, utafør den egentlige virksomheten. Men kontorarbeidet er både integrert i selve virksomheten og i de andre faggruppens arbeidsprosesser. Et nært samspill mellom sekretærene og de andre faggrupper er helt avgjørende i slike organisasjoner.

– De kontoransatte fyller fem avgjørende funksjoner: De skaper flyt på arbeidsplassen ved løpende problemløsning for andre medarbeidere, blant annet i forhold til nødvendig teknologi. Videre skaper de system og struktur ved å ta seg av formelle rutiner og ved å binde arbeidsplassen sammen gjennom kontakt med alle ansatte. Slik utgjør de ei ramme og et sikkerhetsnett på arbeidsplassen.

– For det tredje utfører de en viktig kontroll nedenfra. Mye av denne kontrollen gjøres og fungerer som hjelp til den enkelte. Samtidig gjør de seg aktivt til et kommunikasjonsknutepunkt på arbeidsplassen. De formidler informasjon, de koordinerer og bygger opp en viktig uformell kunnskapsbase. Til slutt utformer de gjennom sentralbord og resepsjon arbeidsplassens grense utad: de som kommer blir loyet inn, og de som ringer får hjelp til å fremme ærendet sitt på en måte som gjør at de kan få svar.

Hvordan kan dette brukes?

– Til å vise at kontoransatte er ei faggruppe med høy kompetanse. Målet er ikke å fjerne det viktige uformelle, løpende problemløsningsarbeidet de gjør, men å vise at dette er helt nødvendig profesjonelt arbeid for at organisasjonen skal fungere. Slik fagliggjøring kan bidra til at samspillet med andre grupper på arbeidsplassen blir sett på som nettopp samarbeid, og ikke service. Dermed legges grunnlag for større likeverd.

LO: Forbundsledere krever offensiv klimapolitikk.
Foto: Kjetil Ree/Wikipedia.

Klimaopprør i LO

I et nytt klimapolitisk manifest tar forbundslederne Jan Davidsen (Fagforbundet), Hans O. Felix (EL&IT Forbundet), John Leirvaag (NTL) og leder i LO i Oslo, Roy Pedersen et kraftig oppgjør med norsk klimapolitikk. Manifestet slår fast at dagens økonomiske vekst og den pågående rovdriften på ressurser er en innebygd del av den kapitalistiske økonomien.

De fire LO-toppene krever blant annet at klima- og miljøkampen må settes inn i et bredt politisk perspektiv, at Norge må kutte egne utslipp og at det er nødvendig med økt demokratisk styring av økonomien.

– På ett eller annet tidspunkt må vi starte, så vi ikke får omstillingene ekstremt brått på. Dette vil ta tid, og det er like greit å begynne nå, sier John Leirvaag til Fri Fagbevegelse.

– Vi er på gang på enkelte områder, men må tenke mer radikalt. Vi må i hvert fall sette inn større midler på å utvikle gode alternativer til olje. På sikt kan vi ikke leve med det forbruket vi har på fossilt brensel. Men det handler også om industrivirksomheten, hvor vi må legge om til ny teknologi, sier Leirvaag.

Brage Aronsen
brage@roedt.no

Alnabru: Her planlegges godsterminalen. Foto: Jernbaneverket.

Går mot beredskapsbase på Alnabru

Rødt deler Norsk Transportarbeiderforbund og Norsk Jernbaneforbunds bekymringer for Alnabru som framtidig godsterminal etter at regjeringa besluttet å legge politiets nye beredskaps- og helikopterbase til området. Å legge denne basen til Alnabru vil få store negative konsekvenser for planene om en ny og framtidsrettet godsterminal på dette området, heter det i en uttalelse fra Rødts Landsstyre.

– Regjeringa hevder at de ønsker en større andel av godstransporten over fra vei til bane og sjø. Den planlagte godsterminalen på Alnabru er en forutsetning for å få til dette. Signalet fra Jernbaneverket tilsier at hele Alnabruområdet må disponeres til jernbaneformål hvis man skal få en godsterminal med stor nok kapasitet, sier nestleder i Rødt, Marie Sneve Martinussen.

– Vi merker oss også at regjeringa i denne saken ikke har lyttet til befolkningen i Groruddalen, som i lang tid har protestert mot å få den sterkt støyende helikopterbasen lagt i sitt nærmiljø, sier hun.

Fredrik V. Sand
fredrik@roedt.no

Camp Nidaros: Jonas Gahr Støre møter norske soldater i Afghanistan. Foto: Morten S. Hopperstad/Forsvaret.

– Krigsbidraget fortsetter

Rødt-leder Bjørnar Moxnes advarer mot å tro at det norske bidraget til krigen i Afghanistan er over. Han ønsker ny debatt om Norges rolle i Afghanistan.

– Det er bra at Norge nå trekker soldatene ut av Camp Maimana og Faryab-provinsen. Det betyr derimot ikke at Norge trekker seg ut krigen, siden soldatene i stedet for å hentes hjem omplasseres til Camp Nidaros i Mazar-e-Sharif. Siden april har Norge dessuten trappet opp det militære nærværet rundt Kabul.

– Regjeringa ønsker å ruste og trene den afghanske hæren og politiet for milliarder av kroner de kommende årene. Det kan fort vise seg at Norge ruster en eller flere parter i en kommende borgerkrig. Rødt vil at Norges støtte til Afghanistan i tida framover i stedet skal kanaliseres til sivil og humanitær hjelp som kommer den afghanske sivilbefolkningen til gode.

– Snart elleve år med krig og okkupasjon har ikke skapt verken fred eller demokrati for afghanerne. Krigen virker mer meningsløs enn noensinne og det er viktig å minne oss selv på hvem som betaler den høyeste prisen. Minst 20.000 sivile afghanere har blitt drept siden invasjonen. Jeg lurar på om stortingspolitikkerne,

Rødt-leder: Bjørnar Moxnes. Foto: Kenneth Sortland Myklebust.

som har støttet denne krigen, mener at dette er en pris det var verdt å betale.

– Siden Norge har deltatt i Natos brutale okkupasjon og er medansvarlige for krigens grusomheter, vil Rødt foreslå å reise et monument over de afghanske sivile som har mista livet. Det er det minste vi kan gjøre for å beklage de sivile tapene denne meningsløse krigen har medført, sier Moxnes.

Fredrik V. Sand
fredrik@roedt.no

Inviterer til politisk dugnad

Helga 19. - 21. oktober samles Rødt-folk fra hele landet på Oktoberkonferansen i Oslo. Et sentralt fokusområde blir arbeidslivspolitik og det faglige arbeidet, forteller partisekretær Mari Eifring.

– Rødt er i sterk medvind med gode målinger og stadig tilstrømming av nye medlemmer. Denne helga samler vi partiets aktivister, folkevalgte og tillitsvalgte for å diskutere blant annet hvordan vi skal møte angrepene på faglige rettigheter, hvordan en offensiv industripolitikk kan fungere positivt for klimaet, og hva den norske venstresida kan lære av europeisk venstreside, sier Eifring.

– Den kommende stortingsvalgkampen tegner allerede nå til å bli en blokkpolitisk valgkamp mellom Jens og Erna. Derfor er det viktig at opposisjonen til venstre for de rødgrønne for alvor begynner å heve stemmen. Det skal vi bruke denne konferansen til. Der de rødgrønne har freda dagens EØS-avtale vil Rødt målbære den økende EØS-motstanden i norsk fagbevegelse. Vi vil utfordre dagens konsensuspregede boligpolitikk som er skyld i den vanvittige prisgaloppen på boligmarkedet. Vi vil intensivere kampen mot sosial dumping gjennom en skjerpning av dagens

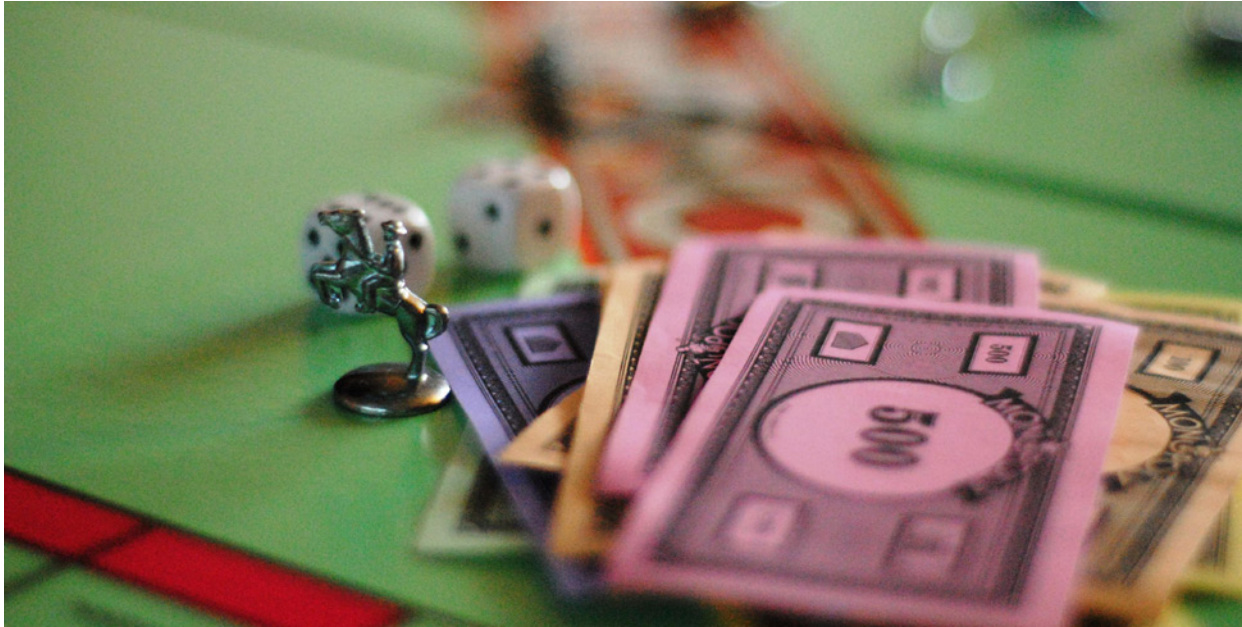
Partisekretær: Mari Eifring. Foto: Jørgen Nordby.

lovverk. Oktoberkonferansen skal bidra til å etablere Rødt som partiet for alle som er skuffa over den rødgrønne regjeringa, men som for all del ikke ønsker en borgerlig regjering.

Konferansen går av stabelen 19. - 21. oktober i BLS-huset i Nordal Brunsgate 22 i Oslo.

Se roedt.no/oktoberkonferansen-2012 for program og påmelding.

Brage Aronsen
brage@roedt.no

Monopol: Rød Ungdom bruker det klassiske brettspillet for å forklare kapitalismen. Foto: Fiona Shields/CC.

Megamonopol mot krisa

RØD UNGDOM AKTIVISME

Ole Mjelstad ole@sosialisme.no

Hva skjer i Hellas, Spania og Italia? Hvorfor er Europa i økonomisk krise og hvordan skal vi løse den? Rød Ungdom og Attac gir deg svaret på årets Globaliseringskonferanse 1. - 4. november.

I Europa får finanskrisa stadig mer alvorlige konsekvenser, særlig blant ungdom. Både Hellas og Spania har en ungdomsarbeidsledighet på over 50%. Det betyr at annenhver ungdom står uten jobb. Leder i Rød Ungdom, Seher Aydar mener dette er en av Europas største utfordringer for tida:

– Den økonomiske krisa som starta i USA i 2007/08 har nå spredd seg til Europa. EU og Pengefondets medisin for å løse problemene er mer av den politikken som er årsaken til krisa i utgangspunktet: dereguleringer, kutt i offentlige utgifter og rasing av velferdsordninger. Det vi ser er et ran av framtida til en hel generasjon europeisk ungdom, sier hun.

Monopol som metafor

Aydar er en av innleiderne under Globaliseringskonferansen som skal gi ungdom en innføring i kapitalisme som system, gjennom et monopolspill av gigantiske proporsjoner.

– På Globaliseringskonferansen samler vi ungdom som vil forandre verden for å lære dem om kapitalisme gjennom en tilpassa versjon av monopol. Deltakerne skal selv være brikker i det store spillet kapitalismen jo er. Vi håper det derfor vil bli lettere å forstå hvordan kapitalismens regler fungerer, og hva som gjør at kapitalismen ikke fungerer.

Aydar mener ingen kan «vinne» i kapitalisme i det lange løp.

– Den typen økonomiske kriser vi ser i Europa og resten av verden vil øke i hyppighet og styrke framover. Dette skyldes måten systemet fungerer på. Når alle bedrifter er kastet ut i et uhemmet profittjag, der en stadig må tjene mer penger for å overleve er det opplagt at systemet ikke kan fungere i det lange løp. Det er rett og slett grenser for økonomisk vekst, sier hun og avslører samtidig at dette vil ha konsekvenser for monopolspillet under Globaliseringskonferansen.

– Dersom noen kommer på møtet vårt og tror de kommer til å vinne spillet, vil de nok bli skuffa. Et av poengene med spillet er å nettopp illustrere hvor urettferdig kapitalismen er.

RU-leder: Seher Aydar. Foto: Anja Rolland.

Globaliseringskonferansen som samlingspunkt

Globaliseringskonferansen er et samlingspunkt for partier på venstresida, sosiale bevegelser, miljøbevegelse og fagbevegelse, hvor man sammen lærer om aktuelle politiske tema, setter saker på dagsorden og diskuterer strategiske spørsmål. Konferansen oppstod på tidlig 2000-tallet som en del av Verdens sosiale forum, en konferanse som skulle være en motpol til Verdens økonomiske forum. Verdens økonomiske forum samla høyresidas ivrige nyliberalister til diskusjoner om hvordan deres økonomiske politikk skulle fremmes. Mange venstresidepartier og sosiale bevegelser så behovet for et klart alternativ til dette.

Aydar er glad for at årets konferanse har den økonomiske krisa som et av hovedtemaene:

– Den norske venstresida er helt avhengig av å forstå mekanismene i krisen og diskutere vårt alternativ til dagens økonomiske system. Selv om Norge har «sluppet» unna krisen så langt, er vi ikke en isolert øy i verdensøkonomien. Det er stor sjanse for at vi også kan bli rammet dersom krisa øker i omfang. Derfor må vi samles for å diskutere hvordan vi skal møte denne utfordringen.

I tillegg til monopolmøtet er Rød Ungdom medarrangør av tre andre møter på konferansen. Disse kan du lese om på globalisering.no, der du også kan melde deg på konferansen.

– Dette blir høstens høydepunkt, forsikrer Aydar.

Skolepolitisk ansvarlig: Morten Almås. Foto: Anja Rolland.

Streiker for leksefri skole

RØD UNGDOM SKOLEPOLITIKK

Runa Fjellanger runafk@gmail.com

17. oktober skal Rød Ungdom for andre år på rad ta elever over hele landet ut i streik for en leksefri skole, i demonstrasjoner mot fylkesordførere, rektorer og kunnskapsminister Kristin Halvorsen.

– Vi mener det er på tide med en ny skole uten lekser. Det er det som er fremtidas skole, sier Morten Haugland Almås, skolepolitisk ansvarlig i Rød Ungdom og ansvarlig for leksestreiken.

– Lekser er med på å skape forskjeller mellom elever, og har beviselig liten lærlingseffekt, spesielt for de som ikke har foreldre med høyere utdanning. Det er viktig at mange elever er med på streiken for å vise hva de mener.

Under fjorårets leksestreik var det over 50.000 som tilsluttet seg på Facebook, over 3000 elever fra 700 ulike skoler meldte seg på gjennom leksefriskole.no og over 1000 elever over hele landet som deltok i demonstrasjoner. Initiativet fikk også stor oppmerksomhet fra media.

– Dette er noe som engasjerer elever, de har opplevd hva lekser har å si for hverdagen deres. Rød Ungdom har siden skolestart snakket om leksefri skole rundt omkring i hele landet og vi har fått støtte av både lærere, elever og foreldre, forteller Almås.

Valget av streik som aksjonsform er ikke tilfeldig. Ideen om leksestreik kom opprinnelig fra skoleelever som lanserte det på Facebook og fikk umiddelbart stor tilslutning. Streik var som kjent også et sentralt kampmiddel når arbeiderbevegelsen kjempet fram retten til fritid og åttetimersdag.

– Det fungerer med streik fordi elever blir klar over at de kan utgjøre en forskjell, sier Almås.

– Målet i år er å bli flere enn i fjor. Dette er et stort, men realistisk mål. Det viktigste er at demonstrasjonene blir store og mange møter opp, slik at folk legger godt merke til leksestreiken 17. oktober.

Rød Ungdom samarbeider også med Rødts folkevalgte i kampanjen.

– Rødt stiller forslag om leksefri skole blant annet i Oslo og Stavanger. Forhåpentligvis bidrar streiken til at flere støtter opp om forslagene som blir stilt.

Etter streiken skal Rød Ungdom samarbeide med Elevorganisasjonen lokalt der man kan samles om kravet og løfte diskusjonen om leksefri skole fram mot Elevtinget, Elevorganisasjonens landsmøte.

– Vi vil at elevråd skal jobbe for leksefri på sin skole, og opp mot kommunestyre og fylkesting, avslutter Almås.

Allianser i krisetid

GLOBALISERINGSKONFERANSEN

Åsne Hagen asne.hagen@gmail.com

Globaliseringskonferansen er Norges største politiske verksted. Du kan være med på diskusjonene i Oslo 1.-4. november.

– Alle samles om en grunnidé, at vi ønsker økt demokratisk kontroll over beslutninger i samfunnet. Vi vil bekjempe rasismen, miljødeleggelsen og finansmakten, sier Nina Skranefjell. Hun er styreleder i Norges Sosiale Forum, som står bak konferansen. Skranefjell kan fortelle at organisasjonene i år har samarbeidet mer om arrangementene.

– Vi håper dette samarbeidet kan være med på å skape tette bånd og styrke arbeidet for å opprette en samlet sosial bevegelse og skape arenaer for framtidsetta og konstruktiv debatt.

Hardtslående program

I tillegg til over 70 debatter, kan konferansen skilte med dokumentarfilmer, konserter, seminarer, verksted, kunstutstilling og kulturbarnehage. Det er billigst å melde seg på før 1. oktober, og påmeldingene strømmer allerede inn.

– Om jeg skal trekke frem noe fra programmet, kan jeg for eksempel nevne møtet Ny underklasse i Norge? med Seher Aydar, Ahmad Ghanizadeh, Rune Berglund Steen og Liv Tørres. Der tar vi opp økende klasseskiller og innvandreres posisjon i det norske arbeidslivet, sier Skranefjell. Hun framhever også stormøtet om krisa.

– Her skal vi få høre fra Island og hvordan befolkningen nektet å ta hele regninga for børsfesten, og fra Latin-Amerika og hvordan de takla krisa i 2001. De ventet med å tilbakebetale gjelda, og satset på utvikling

Styreleder: Nina Skranefjell lover et spennende program 1.-4. november. Foto: Siri Skranefjell.

av nye arbeidsplasser.

Nasjonalt og globalt

Krisa i Hellas og Spania har gjort inntrykk, men foreløpig har Norge gått klar.

– Vi må ta tak i de sakene som folk her hjemme føler på kroppen. Endringer i arbeidslivet er en type sak hvor vi kan kjempe side om side med folk i resten av Europa, påpeker Skranefjell.

– Samtidig er vår oppgave å utvikle og bygge egen velferdsstat og fylle «den norske modellen» med det innholdet den bør ha. Derfor er det viktig at vi jobber både nasjonalt og globalt.

Bakgrunnen for krisa i Europa er at interessene til banker, investorer og profitt styrer det økonomiske systemet på bekostning av arbeid, folk, miljø og utvikling, mener Skranefjell. Hun peker på at et system styrt av prinsippene bak EUs fire friheter gir de folkevalgte mindre spillerom til å innføre miljøtiltak og få demokratisk kontroll over økonomien.

– Samtidig kan sosial nød og krisetider fyre opp under nasjonalistiske strømninger og ideologier som baserer seg på fremmedfrykt. Vi bør være ekstra vare på utviklingen i Europa i dag. En annen verden er mulig, men vi er nødt til å stå på.

HVA SKJER?

6. oktober

SEMINAR OM KRISA

Håndverkeren Konferansesenter, Oslo.
www.roedt.no/oslo

9. oktober

LAG-FORUM: ECUADOR

Stillheten, Kvarteret, Bergen.
www.latin-amerikagruppene.no

19. - 21. oktober

RØDTS OKTOBERKONFERANSE

BLS-huset, Oslo. www.roedt.no

1. - 4. november

GLOBALISERINGSKONFERANSEN

Folkets hus, Oslo. www.globalisering.no

10. november

RØDTS KVINNEKONFERANSE

BUL-salen, Rosenkrantzgt. 8, Oslo.
www.marxisme.no

23. november

LOS FORSKNINGSPOLITISKE KONFERANSE

Fafo, Borggata 2B, Oslo. www.lo.no

Tips oss om aktuelle arrangementer!
Send en e-post til brage@roedt.no.

ANNONSE:

OKTOBER KONFERANSEN

19. - 21. oktober 2012

EØS-debatt

Arbeidsmiljøloven under angrep

Kamp mot sosial dumping i offentlig sektor

Boligpolitikk

Venstresida på frammarsj i Europa

Pressekurs

Samling for faglig tillitsvalgte

Hvordan være folkevalgt for Rødt?

For mer informasjon og påmelding: www.roedt.no

BLS-huset
Nordal Bruns gate 22, Oslo

Deltakeravgift:
400 kr / 200 kr

ANNONSE:

Rødt!
MARXISTISK TIDSSKRIFT

Kvinnekonferansen 2012

Lørdag 10. november kl 10.45
BUL-salen, Rosenkrantzgata 8 i Oslo,
rett ved Kaffistova

Program
Klokka 11-13
Er likestilling nok?
- Jorun Gulbrandsen:
Likestilling og/eller frigjøring?
- Marie Sneve Martinussen: Bare pissoarer bak scenen!
- Gerd von der Lippe: Hvem får pengene i idretten?
Klokka 14-16 **Abortkampen i USA og Norge**
- Ellen Aanesen: Abortkampen er ikke historie
- Judith Mirkinsson: Abortkampen i USA
Klokka 16-17 **Makt og seksualisert vold**
- Aud Karin Bjørn og Seher Aydar

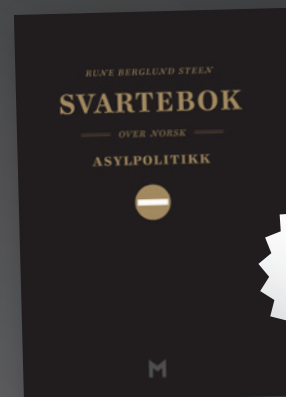
Påmelding på www.marxisme.no
eller 10. november i BUL-salen

Konferanseavgift: kr 150
Elev- og studentpris: kr 50

ANNONSE:

Svartebok over norsk asylpolitikk

Rune Berglund Steen har i over ti år jobbet med flykntingers skjebne i Norge. Dette er hans sviende oppgjør med en inhuman norsk politikk.

Ute nå!
349,-

”Boken viser at offentligheten er skremmende dårlig informert om norsk asylpolitikk. Forfatteren gir en god og viktig analyse av den fordummende retorikken som brukes mot asylsøkere og hvordan sårbar menneskers behov blir ignorert i systemet.”

Maria Amelie, forfatter og journalist.

Kjøp boka på
manifest.no

Bli medlem i Rødt!

Rødt står på arbeidstakernes side. Er du opptatt av faste ansettelse, lik lønn for likt arbeid og kampen mot sosial dumping? Ønsker du et samfunn der folkemakt er viktigere enn pengemakt? Bli med i Rødt!

Rødt, Osterhaus' gate 27, 0183 Oslo / roedt@roedt.no / www.roedt.no / 22 98 90 50

Send SMS:
RØDT + navn
og adresse
til 2434

Abonnér gratis på Rødt Nytt

Roedt.no